

GÁLATAS

Pablo wenq'ika'ai pe' hats yijayan pa' Jesús i'ni' pa' sehe' Galacia.

1 ¹Yakha' Pablo. Yakha' apóstol qe t'eku'myijji' pa' Dios. Nite' t'eku'myijji' qa nite' iye ts'ukin ene' jukhewle. Hakha'le Jesucristo hik hakhaa'ija in t'eku'myijji'. Qa pa' Intata Dios t'eku'myijji' iye hik pakha' yilin pa'aj ha' Jesús in hats wa'mtax.^a

²Yakha' qa week iye enewe' inefetsipji' ha' Cristo in i'nyijup in hika'a'f ha'ne witfaakanek t'ejuyets week he' inefetsipji' ha' Cristo i'ni' ha' sehe' Galacia.^b

³Pa' Intata Dios qa ha' Yatsat'ax'inij Jesucristo qu' natsiyi'f epji' pa' qi le'wis qa' nikesimen iye pe' atawjetsi'f week ekheweli'f.

⁴Ha' Jesucristo wet'fisi'ij pa'aj pakha' witwamhi' qe ta'lets pe' inwu'ets qe qa' leke'ye' qu' jinakik'ufik'i pekhewe' u'ets yatsat'etsij ha'ne sehe' ipji' qe hik aka' yisu'un pa' Intata Dios qu' lunye'je'.^c

⁵Jitewqinhet pa' Dios ene' week lahatsiyij. Hik aka' qu' lunye'je' yijat'ij (Amén).

Ham pekhewepe' iye wi'tlijeye' qu' jinamitii na' wa's.

⁶Qi in tsitjula'ijpha'm ekheweli'f in aje'e'f hili'i'ij iye pa' Dios. Lakha' tayaitaxi'f ei qe ta'lets pa' leq'iltiye'j ha' Cristo, qa hijayani'f pekhewep iye wi'tlizei, nite' lunyejeyiju'f ekewe' le'sits wi'tlizei.^d

⁷Yijaa'ija ham pekhewepe' wi'tlijeye' qu' le'sitse' qu' jinamitii na' wa's. Na'lle ekheweli'f pe' uja'x yisu'un qu' newu'enheti'ju' qa yitujtseikanintax ekewe' le'sits wi'tlizei ta'lets ha' Cristo.^e

⁸Yekheweli'f i'ni' pa'qu' ewi'f angele' qu' nata'hiipha'm na' wa's qu' nenfel pe'qu' wi'tlijeye' in nite' lunyejeyiju'f ekewe' le'sits wi'tlizei henfeli'f e'm, qa' na'nipji' pa' qi iftsax lawak pa' Dios.^f

^a 1:1 Mt 5:16; 6:1; 11:27; Jn 8:42; Hch 9:6; 13:9; 20:24; 22:10-21; 26:16 ^b 1:2 Hch 16:6; 18:23; 1Co 16:1; 2Ti 4:10; 1P 1:1 ^c 1:4 Ro 4:25; 6:23; Tit 2:14; Mt 20:28; 1Co 15:3; Ga 2:20; Fil 4:20; 1Ts 1:3; 3:11,13; He 10:7; 1P 3:17; Ap 10:7 ^d 1:6 Col 3:15; 1P 1:15
^e 1:7 Hch 4:12; 1Co 3:11; Jud 4 ^f 1:8 Gn 16:7; Mt 13:49; Lc 1:11; Hch 5:19; Ap 14:6; Ro 15:20

9Ka' hayiits henfeli't e'm qa' hiyeket iye qu' henfeli't e'm. Qu' nana'l pa'qu' nanami't ei qu' nenfel pe'qu' wi'tlijeye' in nite' lunyejeyiju't ekewe' yojo in tenikfe'li'tets te'sits wi'tlizei, qa' na'nipji' pa' qi iftsax ławak pa' Dios.^g

10 ¿Łekpa' łumti'it? ¿Me howo'hi'ii qu' netsu'un ene' jukhew qa efuts, me i'nli'i pa' Dios? ¿Ye' me łumti'it qu' howo'hi'ii qu' hi'sinhethi'imkii qu' nek'iyetij i'nli'i pa'qu' haqsiimijkii pakhape'? Nite', nite' hik aka' qu' howo'oi. Qu' hik aka' howo'oi, ma' qa nite' teke'ye' qu' teqejkunenek'eyij ha' Cristo.^h

Pa' lunye'jkii in i'nk'a apostolij pa' Pablo.

11Menikfeliti'tetsha week ekheweli't aka'an yejefetsipji' ha' Cristo, ekewe' te'sits wi'tlizei henfeli'ij nite' te'lijei pa'qu' jukhewe'te.

12Nite' hata'lijets eke' wi'tlizei pa'qu' jukhewe'te qa nite' iye ts'iyayitij. Hakha'te Jesucristo hik hakhaa'ija in tsikfelitets.ⁱ

13Ekhweli't hats tenikfe'li'tets ka' hayiits yijunye'j in mexe hijayan ke' te'lijei pe' ława'mhitsik'i judiol. Qa tenikfe'li'tets iye in hanawitjijukii pekhel yeqfenejeyijkii hekhewe' hats yijayan ha' Jesús qe howotaxii qu' hiwu'enhettu' qekha hamitse'tax.^j

14Kekhewe' te'lijei he' judiol les heik'eenetsa qa ha'yanipji' he' yilanyejeyiju't qe les in hijufta'x qa hent'unhet iye in heik'enets kekhwewe' ława'mhits te'lijei.^k

15Qa pakha'te Dios qa hayiits t'eku'myi' pa'aj in mexente' tsefik'i. Qa pa' qi teqsu'unkaxyij hikpa' ta'tets qa tayaiyiji' in hats yisu'un.^l

16Pa' Intata qa ts'ethinij ha' Ła's hats'inha qu' yakha'ye' qu' henfeli'm ke' te'sits te'lijei pekhewe' nite' judiol, qa nite' aje'e't qu' howo'oi'kii pa'qu' hanfaakanijkii qa' nenfel ye'm ke' hayiits we'nika'ajji' pa'aj.^m

17Nite' tsamii iye ha' Jerusalenii hekhewe' yojo'oj in apostolitsij, qe aje'e't yijat'ij hakji' ha' sehe' ei Arabia, qa i'nk'a'te hetpili' iye ha' Damasco.ⁿ

18Qa in hats tsamijets wetshetk'ewi't ininqapits qa tsamii ha' Jerusalén qe tsikfeliyu'ets ha' Pedro. Qa quince (15) nełuts tsamijets in ha'nijup.^o

19Qa nite'te hi'wen hekhewep iye apóstoles, ewi'He ha' Jacobo (Santiago) te'kinij ha' Yatsat'ax'inij.^p

20Pa' Intata nikfe'lets in yijaa'ija ekewe' he'nq'ika'alij ei. Nite' haqan'ekii.

21Qa i'nk'a'te tsamii iye hekhewe' seheikal hakha' Siria qa hakha' iye Cilicia.^q

^g 1:9 Jud 3 ^h 1:10 1Ts 2:4 ⁱ 1:12 1P 4:13; 1Co 11:23; 15:3 ^j 1:13 2P 3:11; Hch 8:1-9:2; 26:4; Fil 3:5-6; 2Ti 3:12 ^k 1:14 Mr 7:3 ^l 1:15 Mt 24:22; Col 3:15 ^m 1:16 Jn 5:19; He 1:2 ⁿ 1:17 Mt 23:37; Hch 8:1; Jud 17; Is 21:13; Jer 25:24; Ez 27:21; Ga 4:25; 2S 8:5 ^o 1:18 Hch 9:26; Jn 1:42 ^p 1:19 Jud 1 ^q 1:21 Nm 23:7; Lc 2:2; Hch 6:9; 9:30; 11:25-26; 15:23,41; 21:39; 22:3; 23:34; 27:5

²²Qa mexele nite' tsi'weenija hekhewe' hats yijayan ha' Cristo i'ni' ha' Judea leqe sehe'.

²³Qa i'ye'hi'ij pa'aj qa yit'ijju': —Pakha' tooxik'i wotax'inii qu' jinawitjiju'. Hane'ej hatste' nifel ke' wi'tlijei t'ejuyets pa' nite' witqekuye'j.— Hik hekhewe' tooxik'i hisu'untax qu' hamitse'.^r

²⁴Qa hane'ej pekhewe'en qa hats qi'ija in yiwqinhet pa' Dios qe ta'ł yiwets.

Pekhewep apóstoles t'eku'miju'ł pa' Pablo.

2 ¹Qa in hats tsamijets catorce (14) ininqapits qa tsamii iye ha' Jerusalén qa yijts'ekii ha' Bernabé qa ha' Tito.^s

²Tsamii ha' Jerusalén qe pa' Dios ts'ethinij in yisu'un qu' natsamii. Hik hakha'a' qa tsot'axi'hi' wetju'ł yu'ja'xhi'it wetju'ł hekhewe' tenek'enhe'yipji' pe' hats yijayan ha' Cristo qa henfeli'm ekewe' wi'tlijei t'ejuyets qu' ji'łaxe' hik ekewe' henfelji'ji'm hekhewe' nite' judiol. Haqsiijkii aka'an in yu'ja'xhi'it wetju'ł hekhewe' tenek'enhe'yipji' pe' hats yijayan ha' Cristo qe nite' hisu'untax qu' ham ne'weju'hi'ij kekhewe' hats haqsiijkii.^t

³Hakha' Tito in yijts'ekii, nite' tayajaxti'yijets qu' niwu'm łammi's łaxpa's. Hakha' Tito nite' judío, griego.

⁴Yijaa'ija in na'ł pekhewe' nite' yijaalija qu' inejefetsi'ipji' ha' Jesucristo in i'ntax inijti'teje'm qa hamle nikfe'le'ets. Enewe'en in inijti'teje'm qe nikfeliyu'le inwets qa' ni'wen iye ka' injunyejei in jitajayan ha' Cristo qa in hats nite' iye jiyophe'ł ke' Moisés łe'lijei qe łekhwel yisu'untax qu' łehinheye'inij iye kekhewe'en.^u

⁵Qa nite'le ewii'lij qu' hetisi'lij qu' niyeti'ł ek'ui qekha nenfeltax kekhewe' yisu'untax qu' jintaqsiijkii. Qe yekhweli'ł nite' hisu'uni'ł qu' anqami'lij ekewe' yijaalija łe'sits wi'tlijei.^v

⁶Qa hekhewe' tenek'enhe'yipji' hekhewe' hats yijayan ha' Cristo nite' yit'ij yiwets pa'qu' hijanik'i qa hik ta'hijupi' in ham pe'qu' nenfel ye'm qu' i'nk'aihitse'. Yakha' week hisu'un nite' hijamti'iikii pa'qu' łuk'eleji' hekhewe'en me tenek'enhei me i'nhi' qu' nite' netnek'enheye' qe pa' Intata nite' yejeł ene' jite'wen uja'xle in yejeł ji'teje'm pe' intawjets.^w

⁷Hekhwel'en nite' tselisij pa'qu' i'nk'a yeqfenye'je' yiwek qe hats nikfe'lets aka' yithayjikit in ta'łets pa' Dios qu' henfeli'm eke' łe'sits wi'tlijei pe' nite' judiol hats'inha qu' ihiye'ji'jek. Hik łunye'j ka' ł'ithayjikit ha' Pedro in nifeli'm ekewe' łe'sits wi'tlijei he' judiol.^x

⁸Pa' Dios in yukin ha' Pedro qu' apostoli'ij pekhewe' judiol, qa hik pakha' iye ts'ukin iye qu' ya'apostoli'ijek pekhewe' nite' judiol.

⁹Qa hik ta'hijupi' ha' Jacobo qa ha' Pedro qa ha' Juan iye, łekhwel les tenek'enheeyija, in nikfe'lets ka' yithayjikit in ta'łets pa' Dios qa

^r 1:23 Hch 8:1-3; Jud 3 ^s 2:1 Hch 4:36; 15:2-30; Tit 1:4 ^t 2:2 1P 4:13 ^u 2:4 2P 2:1

^v 2:5 2Ts 2:10 ^w 2:6 Dt 16:19 ^x 2:7 Col 3:11; Lc 6:14; Hch 10:32

hewetfeli'ñij wetju'ñ hekhewe'en yakha' qa na' Bernabé iye. Yaqsiijkii aka'an qe qa' jutsiqaaxiija qu' yithayifetsi'ñij. Qa hats yi'sinhetijupi' qu' natsami'ñii qa' henfeli'ñi'm eke' wi'tlijei pekhewe' nite' judiol qa ðekhewelle qa' nakijik'i' ek qu' nenfeli'mek eke' wi'tlijei pekhewe' judiol.^y ¹⁰Ha' Jacobo qa ha' Pedro qa ha' Juan iye ewi'ñe in iyintaxi'ñij yiwets qu' hasu'uj nastapi'ñii pekhewe' if'ñijetsits, qa hatsle hayiits nite' tsitapi'ik'i aka'an in haqsi'ñiijkii.^z

**Pa' Pablo qa iyetijets pa'aj pa' yaqsiijkii pa' Pedro
in hik ðunye'j qu' wetsjuk ðejusitse'.**

¹¹Qa ha'ñe Pedro in yamii ha' witset Antioquía qa k'iyetijets, qe ka' yaqsiijkii qi in u'ax qa week tsepi'ye'ej.

¹²Qe in mexe ðekufetstax hekhewe' nite' judiol hats yijayan ha' Jesús qa namets hekhewe' uja'x jukhew nukin ha' Jacobo. Qa hik akaa'ijha qa we'nitonimets qa hats nite' ðekufets hekhewe' nite' judiol qe niñiweyiju'ñ he' jukhew judiol i'nji'teje'm he' hats yijayan ha' Jesús qa hikhe' he' uja'x he' yisu'untax qu' weeke' pe'qu' hats nijayan ha' Jesús qa' niwu'mji'ñ ðammi's ðaxpa's (circuncisión).

¹³Qa hekhewep iye judiol hats yijayan ha' Cristo qa hik ðeqfenejeyij ha' Pedro ka' yaqsiijkii in hik ðunye'j qu' wetsjuk ðejusitse'. Qa hakha' iye Bernabé i'nji'teje'm qa yijayanij iye ka' ðunyejei hekhewe'en.^a

¹⁴In hi'wen in nite' yaqsiijkii pakha' yijaataja ta'ñets eke' ðe'sits wi'tlijei qa week tsepi'ye'ej iye ka' hit'ijets ha' Pedro: —Akha' e'judio hats ðanape'ej in ekifetskii hekhewe' nite' judiol. ¿Qa inhats'ek in ðisu'un qu' ðunyejeje' ne' nite' judiol kakha' ðunyejei nekhewe' judiol?—^b

Ke' Moisés ðe'ñije nite' yiwu'm pe' inwu'ñets.

¹⁵Inekhewel jinekijfik'i in je'judiol. Qa nite' injunyejeyiju'ñ pekhewep witsetiikal in yaqsiijkii pa' u'ax.

¹⁶Ëa'mek qa jinikfe'lets in ham pa'qu' ewii'ñe' qu' netwumhiti'yik'ui pe' ðewu'ñets qu' nata'ñets in yaqsiijkii ke' Moisés ðe'ñije (ley) qe ham pa'qu' ðeke'ye' qu' nanq'axiji'pji' ekewe'en. Ewi'ñe yijat'ij qu' jintek'enets ha' Jesucristo. Qa hik ta'ñijupi' inekhewel in nite' jiteqeku' ha' Jesucristo qe qa' ðeke'ye' qu' netwu'mhiti'ink'ui pe' inwu'ñets qe ta'ñets in nite' jiteqeku', qa nite' ke' Moisés ðe'ñije qu' nata'ñets, qe ham pa'qu' ewii'ñe' qu' hats nanq'axiji'pji' ke' Moisés ðe'ñije qa' netwumhiti'yik'ui pe' ðewu'ñets.^c

^y 2:9 Jud 1; Jn 1:42; 21:7; 1Ti 3:15; Ap 3:12; 10:1 ^z 2:10 Mr 14:7; Ro 15:26

^a 2:13 Ro 2:28-29; Mr 12:15 ^b 2:14 Ro 1:13; 6:2; 14:2 ^c 2:16 Ro 3:20; Ga 3:2,5,10

17 Inekhewel in jiwotaxii qu' niwu'm ink'ui ha' Cristo pe' inwu!ets, qa jitaqsi'jhi'ijkii iye pa' u!ax, ¿me ikji' aka'an qu' jinelisij ha' Cristo in jitaqsiijkii pa' u!ax? Nite' inek ikji' aka'an.^d

18 Qe qu' haqsiijkii iye kekheve' hats hiwu!enhettaxijkii, ma' qa hats yakha!e in ta!t yiwets,^e

19 qe in t'ejuyets ke' wi'tlijei yika' pa'aj pa' Moisés (ley) yakha' hik yijunye'j qu' hats hawa'm qa in t'ejuyets pa' Intata qa hik yijunye'j qu' yi!a'xe'.^f

20 Ha' Cristo hik hune'j qu' week he'neni!t ji'pha'm pe' cruz. Qa hik ta!lijupi' yakha' in hats nite' yakha!e qu' yi!a'xe', hakha!e Cristo i'nyitji'. Aka' haqsiijkii hane'ej in mexe ha'nipji' ha'ne sehe' ta!ets pa' nite' yeqekuye'jij ha' Intata Ła's in qi in tsisu'un qa wet!ishi'ij pa' witwamhi' qe ta!ets pe' yiwu!ets.^g

21 Nite' hisu'un qu' hoyoqoweyiju!t pakha' tse!ishi'ij pa' Dios ham Łaja'ye' qe qu' nata!ets ke' Moisés te'lijei (ley) qu' netwu'mhitii'ink'ui pe' u!ets, qekha hamtax ne'weju'hi'ij in wa'm infi ha' Cristo.^h

¿Me ke' Moisés te'lijei me i'n!i'i pa' nite' witqekuye'jij pa' Jesús?

3 ¹ Gálatas łe!ets, hayits qa qi in łanf'ali'ihij ka' łaqsiihijkii. ¿Łekpa' naqani!kii in hats nite' ł'ek'eni!ets kekheve' yijaaltaxija łe'sits wi'tlijei? In k'efeli'hi'm kekheve' łe'sits wi'tlijei qa k'eqethentaxi!imik'iha iye ka' hune'e'jkiiha ha' Jesucristo in we'nenji'pha'm pe' cruz.ⁱ

² Enfeli!t ye'm hane'ej aka' qu' k'afaakani!ij. ¿Łekpa' nelisi!ij pa' Espíritu Santo? ¿Me in łaqsiihijkii ke' Moises'ik'i te'lijei (ley), me i'n!i'i in łepi'ye'elik'i qa nite' łeqeku!ulik'i ha' Jesucristo in wa'm infi?

³ ¿Inhats'ek ekheweli!t in qi ka' łanf'ali'ihij in łaqsiihijkii? In i'nk'aa'ija qa yojotaxi!t ek'ui pa' Espíritu Santo qa ne'feni!ij qa łaqsi!taxi!ij pa' yisu'un pa' Intata, qa hane'ej ¿me łumti!t qu' łeke'ye' qu' ekhewe!e'hi!t qu' aqsi'jhi'ihijkii pa' yisu'un pa' Intata?

⁴ In nami!t ewets pe' wekwek u!ets qa łe'nt'unheti!iju!t qe ta!ets in łijayani!t ha' Jesús. Aka'an in łaqsiihijkii, ¿me łumti!t qu' ham ne'weju'hi'ij? Yakha!e qa humti qu' nana'l hatse' pa'qu' ne'weju'ij aka'an.^j

⁵ Pa' Dios nelisi!ij pa' łeqe Espíritu Santo ma' qa yaqsi'ji!t e'mijkii pekhewe' ham hune'eyei!iju!t, ¿qa aka'an me ta!ets ke' Moisés'k' te'lijei (ley), me i'n!i'i in łepi'ye'elik'i qa nite' łeqeku!ulik'i ha' Jesucristo in wa'm infi pa'aj?

^d 2:17 Ro 6:23; 1Ti 1:15; 1Co 3:5; Lc 20:16 ^e 2:18 Hch 20:32; Ro 2:25,27; Stg 2:9,11

^f 2:19 Ro 7:4; 1P 2:24; Fil 1:21 ^g 2:20 Mr 10:38; 2Co 13:5; Jn 3:16; 5:19; He 1:2;

2Ts 2:13; Tit 2:14; Lc 20:38; Ro 14:8 ^h 2:21 1Co 8:11; Ef 3:10 ⁱ 3:1 Ro 1:14; Mt 27:22

^j 3:4 Fil 1:29 ^k 3:5 Mr 13:22

6 Pa' Abraham nite' yeqeku' pa'aj pa' Dios qa hik ta'lijupi' pa' Dios in yisinhetijupi qu' nit'ijets yatsathen pa' Abraham. (Gn 15:6)^l

7 Qa hik ta'lijupi' hane'ej ekheweli't les le'wis qu' enikfe'li'tets pekhewe' yijaalija in nite' yeqeku' pa' Intata, pekhewe'en hik lunyejei qu' nata'tets pa' Abraham'ik'i.^m

8 Ke' Intata le'lijei hayiits nifel pa'aj qu' niwu'mik'ui week pe' lewu'tets pe' nite' judiol pekhewe' qu'nte' neqeku'ye' pa' Intata. Pa' Intata hayiits nifeli'm iye pa'aj pa' Abraham'ik'i ekewe' le'sits wi'tlijei in yit'ijets pa'aj: —Akha' qu' nata't ewets qu' week le'sitsi'imbii hatse' pe' witsetits ha'ne sehe' epji'.— (Gn 12:3)ⁿ

9 Qa hik ta'lijupi', pekhewe' qu'nte' neqekuyi'ik'i qa' netwumhiti'yik'ui pe' lewu'tets qa' ni'fen pa' Intata qa' ni'sinheti'mkii iye, ma' qa' hik lunyejeje' pa' testi'yij pa' Abraham'ik'i in nite' yeqeku' pa'aj.^o

10 Pekhewe' qu'nte' niliyi'ij in yumti qu' week naqsiijkii ke' Moisés le'lijei (ley) qa' namii na' wa's, pekhewe'en hats i'nipji' pa' qi lawak pa' Dios, qe ke' Intata le'lijei yit'ij pa'aj: —Week pakha' qu'nte' nanq'axiji'pji' ekewe' hats we'nika'ajji' Moisés le'lijei (ley) qa hats i'nipji' pa' qi lawak pa' Dios.— (Dt 27:26)^p

11 Hats jinikfee'letsha in ham pa'qu' ewi'te' qu' netwumhiti'yik'ui pe' lewu'tets qu' nata'tets in yaqsiijkii ke' Moisés le'lijei (ley). Qe ke' Intata le'lijei yit'ij pa'aj: —Pa'qu' ewi'te' qu' netwumhiti'yik'ui pe' lewu'tets qa' ita'xe' qe ta'tets in nite' yeqeku' pa' Intata.— (Hab 2:4)^q

12 Qe eke' yika' pa'aj pa' Moises'ik'i (ley) nite' hik lunyejei pa'nte' witqekuye'j, qe ekewe'en yit'ij: —Week pakha' qu' nanq'axiji'pji' ekewe' wenit'ij qu' jintaqsiijkii (ley) qa hik ekewe' qu' nata'tijets pa'qu' ita'xe'.— (Lv 18:5)

13 Cristo hats jitaqaweniju't pa' qi lawak pa' Intata qe ta'tets kekhewe' yikaninij pa'aj pa' Moises'ik'i (ley), qe pa' qi lawak pa' Intata t'eku'mi' ha' Cristo qe ta't inwets qa wa'mjipha'm pe' cruz, qe ke' Intata le'lijei yit'ij pa'aj: —Week pa'qu' ewi'te' qu' ne'nenji'pha'm pe'qu' tsupjuye' qa nawa'm qa' hikpa' qa' na'nipji' pa' qi lawak.— (Dt 21:23)^r

14 Aka'an in lunye'jkii pa'aj hats'inha pa' yiwjutsiqeni'm pa'aj pa' Dios pa' Abraham'ik'i qa' week netesti'yij pekhewe' nite' judiol qe ta'tets ha' Jesucristo. Qa' teke'ye' qu' week netesti'yij pa' Espíritu Santo week pekhewe' qu'nte' neqeku'ye'.^s

Pe' Moisés le'lijei qa pa' yiwjutsiqeni'm pa'aj pa' Dios pa' Abraham'ik'i.

15 Yegefetsipji' ha' Jesús, henfeli't e'm pa'qu' ewi't hejeyumtshenijupi'. Pa'qu' ewi'te' jukhewe' qu' hats nika'ajji'ju' pa'qu' witfaakanek'e qa ham pa'qu' jukhewe' qu' teke'ye' qu' ni'nk'aihit qa' nukintaxets iye pe'ye'.

^l 3:6 Jn 14:1; Gn 15:6 ^m 3:7 Jn 8:37,39 ⁿ 3:8 Jn 8:37; He 2:16; Gn 16:15; 18:18

^o 3:9 Jn 8:39 ^p 3:10 Stg 3:10; Hch 15:15; Ro 4:15 ^q 3:11 Fil 1:21 ^r 3:13 1P 2:24;

Hch 5:30 ^s 3:14 Ro 4:16

¹⁶Qa hane'ej, pa' Dios hats yaqsiijkii pakha' hats yiwjutsiqeni'm pa'aj pa' Abraham'ik'i qa ha' ta'hets pa' Abraham'ik'i. Eke' Intata le'líjei nite' yit'ij: —Pekhewe' ta'hets pa' Abraham'ik'i,— qe hik ñunye'j qu' olotse' pe'qu' jukhewe'. Qa yi'thí'ij: —Pa' ta'hets pa' Abraham'ik'i.— Aka'an ikji' in ewi'he pa' jukhew. Pakha'an hikha' Cristo.^f

¹⁷Aka' tseqitijineyu'uhj ewets week ekheweli'l. Pa' Dios pakha' yiwjutsiqeni'm pa'aj pa' Abraham'ik'i in hats yamijets cuatrocientos treinta (430) ininqapits qa i'nk'ale qa hats na'l pa'aj ke' yika' pa'aj pa' Moises'ik'i (ley). Qa ekewe' yika' pa' Moises'ik'i (ley), qa nite' ñeke' qu' niwu'enhétju' pa' hayiits yiwjutsiqeni'm pa'aj pa' Dios pa' Abraham'ik'i.^g

¹⁸Qe pa' hats yiwjutsiqeni'm pa'aj pa' Dios pa' Abraham'ik'i qu' netish'ij ham ñaja'ye'. Qu' net'ejuyets ke' yika' pa'aj pa' Moises'ik'i (ley) ma' qa hats nite' hik ñunye'j qu' ham ñaja'ye'. Qa pa' Dios hatsle hayiits yiwjutsiqeni'm pa'aj pa' Abraham'ik'i qu' netish'ij ham ñaja'ye'.

¿Inhats'ek in na'l pe' Moisés le'líjei (ley)?

¹⁹¿Qa ñekpa' t'ejuyets kekhewe' yika' pa'aj pa' Moises'ik'i (ley)? Pa' Intata tisij pa'aj pa' Moises'ik'i hats'inha qa' week nenikfe'lets in yaqsiijkii pe' wekwek u'hets yamijii in nam ha' ta'hets pa' Abraham'ik'i (Cristo). Pa' Dios yiyaji'ljets pe' angelits qu' netisij pe' le'líjei pa' Moises'ik'i. Qa pa' Moises'ik'i qa hik pakha'ye' qu' nethinij pe' judiol.^h

²⁰Pa' Dios in tisij pa'aj pe' le'líjei pa' Moises'ik'i qa ñakha' qa nifelji'ji'm pe' Israel ñe'lets, qa pakha'he yiwjutsiqeni'm pa'aj pa' Abraham'ik'i qa ñakhaa'ija pa'aj pa' Intata in nifeli'm.ⁱ

²¹¿Me ikji' aka'an qu' net'ejuyiju't ke' yika' pa'aj pa' Moises'ik'i (ley) pa' hats yiwjutsiqen pa'aj pa' Dios qu' nana'l? Nite' inek ikji' aka'an. Qe qek nana'l pa'qu' ewi'l wi'tlijeje' (ley) qu' jinehisij pa' witi'ax, ma' qekha hats je'he'sitsetaxi't wetju't pa' Dios qe jitaqsiijkii pa' yit'ij pa' ewi't wi'tlijei (ley).

²²Qa yi'thí'ijets pa'aj ke' Intata le'líjei in week pe' jukhew qa efuts iye ha'ne sehe' epji' nophe'ju' pa' u'ax, hats'inha pekhewe' qu'nte' neqeku'ye' ha' Jesucristo qa' netesti'yij pa' hats yiwjutsiqen pa'aj pa' Dios qu' jinehisij pakha'an witi'ax.^j

²³In mexe hamik'ui pa'aj ha' Cristo qa kekhewe' yika' pa'aj pa' Moises'ik'i (ley) mexe jiyophe'ju' qe jit'otki'ik'ui qu' nanam ha' Cristo.^k

²⁴Qa hik ta'ñijupil' kekhewe' yika' pa'aj pa' Moises'ik'i (ley) hik yeqjunyejeji'ñij qu' netsijts'enihii ha' Cristo, hats'inha qu' heik'eenitetsha hakha'an qa' ñeke'ye' qu' ye'he'sitsi'il' wetju't pa' Dios.^l

^f 3:16 Gn 12:7; 13:15; 17:8; 24:7 ^g 3:17 Gn 15:13; Ex 12:40; Hch 7:6 ^h 3:19 Ro 4:15; 5:20; Gn 16:7; Mt 13:49; Lc 1:11; Hch 5:19; Ap 14:6; He 8:6 ⁱ 3:20 Dt 6:4 ^j 3:22 Mr 11:24; Jn 3:16; Hch 10:43; Ro 3:22; 6:23; 10:9; 1P 1:8-10 ^k 3:23 Jud 3; Lc 10:21 ^l 3:24 Mt 5:17; Col 2:17; He 9:10

25 In hats nam pa'aj ha' Cristo, qa ke' Moisés ðe'lijei in jiyijts'entaxkii qa hats nite' jiyejehiji'pji'.^a

26 Week ekheweli'ð hats ðelitsi'ð ej pa' Dios qe ta'ðets in nite' ðeqeku'uð ha' Jesucristo.

27 Qe week pekhewe' hats wempuli'jju' qe ta'ðets ha' Cristo, pekhewe'en hats tujtseika' ðunyejei. Hats hik ðunyejei qu' neqhinataji' ha' Cristo.^b

28 Qa hane'ej qa hats ham pa'qu' tujtseika' ðunye'je', i'nñi' qu' judioye' qa i'nñi' qu' griegoye' qa i'nñi' iye qu' witqejkunenek'e i'nñi' qu' nite' witqejkunenek'e, ham pakha' qu' tujtseika' ðunye'je' jukhew qa efuts. Week ðunyejei qe in hats ða'ni'ð ji'teje'm ha' Cristo qa hik ðunye'j qu' ewi'ðe' pa'qu' i'nese'ne'.^c

29 Qe qu' natsat'etsi'ð ej ha' Cristo ma' qa hats hik ðunye'j qu' ata'hi'ðets pa' Abraham'ik'i. Qa hik ta'ðijupi' qu' esti'yi'ðij pakha' yiwjutsiqeni'm pa'aj pa' Dios.^d

4 ¹Aka' hisu'un qu' hit'ðij ewets, qu' nana'l pa'qu' ewi'ðe' wita'se' qu' netesti'yij hatse' qu' naya'xij pe' wekwek. Qa mexeðe omela's qa hik ta'ðijupi' in mexe hik ðunye'j na'aj witqejkunenek pakha'an in yemjeetax in week tenek'enhe'yij.^e

²Na'l pa'qu' jukhewe' i'nñi' pe'qu' efuye' qu' mexe nejeðijets week pe' wekwek yamijii in hats yafits pe' ðeqe'ninqapits ðeqjeyumtshenek pa' ðatata, ma' qa' netisij.

³Qa hik aka' ðunye'j pa'aj inekhewel in mexe hik injunyejei qu' jomehetse' qa mexe yatsat'ets inipji' kekhewe' yika' pa'aj pa' Moises'ik'i.^f

⁴Qa in hats yamets ðahats'ij qa pa' Dios qa nukinju' ha' ða's qa uiji'teje'm pe' ewi'ð efu qa hik pekhe' ta'ðets in nekfik'i. In nam pa'aj qa te'weyik'uiju' iye pa'aj kekhewe' yika' pa'aj pa' Moises'ik'i (ley).^g

⁵Nam qe qa' nijanin pa' ðajanye'j qu' ðeke'ye' qu' jiniwejin in jiyophe'ðtaxju' ke' yika' pa'aj pa' Moises'ik'i (ley) ma' qa' ðeke'ye' qu' jinaqsi'j qa' ðelitse'inij pa' Dios.^h

⁶Inekhewel hats ðelits inijha pa' Dios. Qa hik ta'ðijupi' in yukin ji'teje'm pe' intawjets pa' ðeqe Espíritu ha' ða's. Qa pa' Espíritu Santo in i'n i'nitji'teje'm qa jitit'ijiiþha'm: —Tata.—ⁱ

⁷Qa hik ta'ðijupi' akha' hane'ej hats ðas'ej pa' Dios. Hats nite' e'witlinek'ij. Qa in hats ðas'ej qa pa' Dios qa' neðisij hatse' pe' hats nifel pa'aj qe ta'ðets ha' Cristo.^j

^a 3:25 Jud 3 ^b 3:27 Pr 31:25 ^c 3:28 Jn 8:33; 17:11; Ro 10:12; 1Co 12:13; Ga 5:6

^d 3:29 Ro 4:13,14; 8:17 ^e 4:1 Nm 26:52-62; Col 3:22 ^f 4:3 Ro 7:6; 2P 2:20 ^g 4:4 Jn 5:19; He 1:2; Gn 3:15; Lc 2:7; Fil 2:7 ^h 4:5 Dt 14:1; Mt 5:9 ⁱ 4:6 Hch 16:7; Ro 5:5,20; 8:9,15,16; 2Co 3:17; Mr 14:36; Mt 5:16; 6:1; 11:27; Jn 8:42 ^j 4:7 Mt 5:9; 10:24; Ap 1:1; Dt 14:1; Nm 26:52-62; Ro 4:14; 8:17

Pablo yitawje'meten pe' hats yijayantax pa' Cristo.

⁸Tooxik'i ekheweli't mente' lenikfe'li'tets pa' Dios, mexe telenheyi't ej pekhewe' lumtitaxi't qu' diositse'.^k

⁹Qa hane'ej qa hats lenikfe'li'tets pa' Dios, ye' qete'e' les te'wis yijat'ij qu' hit'ij, hats nikfe'li't ewets pa' Dios. ¿Qa inhats'ek in lapilifets iye kekhewe' yika' pa'aj pa' Moises'ik'i? Ham tet'unhaxitse' qa ham weju'hi'ij iye. ¿Ye' me lisu'uni't qu' natsat'etsi't ej qa' telenheyi't ej iye?'

¹⁰Hane'ej ekheweli't laqsiihijkii qa hiwqinheti'lji' na'aj netu qe yamets, ne'ej juwelji', na'aj lahats'ij qe k'uy qa in elejei iye qa in yamets iye na'aj ininqa'pji' qa hiwqinheti'lji'.^m

¹¹Qi in tsitawje'meten kakha' yithayijkit qu'nte' nefeni't, qu' ham ne'weju'hi'ij.

¹²Yejefetsipji' ha' Cristo, k'iyini'lij ewets qu' ojonketilik'i ka' yijunye'j in ewi'tte in hijayan ha' Cristo qe yakha' hili'ij kekhewe' hijayantax qa ekheweli't iye hats hili'ij iye. Ekheveli't ham pa'qu' u'axe' qu' aqsi'ji't ye'mijkii.

¹³Hats lenikfe'li'tets yakha' in mexe qi in hanqaats'e' qa hiwu'metsji' ha' etset'it qa hik aka'aj qa henfeli't e'm kekhewe' te'sits wi'tlijei t'ejuyets qu' ji'ta'xe'.

¹⁴Kakha' yawtshek qitax in iwe'me't qa nihet iye qa ekheweli't nite' tetsuteni'ij qa nite' iye tetswu'milfik'i. Qa l'ekumi't yiju't hik eqjunyejeji'tyij pa'qu' ewi't laqa angele' pa' Dios, hik tuncye'j qu' hik yijunye'je' iye ha' Jesucristo.

¹⁵Qa hane'ej ¿qa pa'n ikji' ka' hats l'efe'lhitiitaxi'i'm qa qi in nesinhettaxi'i'mkii? Nite' tsitapi'ik'i in qi in e'te'sitsi'hi'mkii qa lisu'untaxi't qu' iftits'it yiwets qa hittaxihjets qu' teke'ye' ne' otoyit' qu' enifte'e'lpha'm qekha estitaxi'ij.

¹⁶Qa hane'ej ¿me hats ejuihife'etyij qu' nata'tets in henfeli't e'm kekhewe' yijaalija?'

¹⁷Qe kekhewe' jukhew in yisu'untax qu' ijayani't qa nite'te te'wis pa' yisu'untax. Lakhewel yisu'untax qu' jitotse' wetju't qa' jinak'eskii iye, ma' qekha isu'untaxi't kekhewe'en.

¹⁸Yijaa'ija in te'wis qu' neneqjunu'u'ej ene' jukhew qu' nijatsheni't, qa hasu'ujte qu' u'exe' pa'qu' nisu'untax qu' tuncye'je', qa hasu'uj iye qu' ewi'te'hi'ij qa ha'njiit' etji'teje'm qu' neneqjunu'u'ej.

¹⁹Yilits, hats wapilijupi' iye in hik yijunye'j ne'ej ewi't efu qe naqalkeyu' qa qi in yaats'ej!', yamijii qu' hik ejunyejeji'i'tha ha' Cristo.^o

²⁰Te'wistax yijat'ij qek ye'metitsi't e'mha qekha tujtseika' pa' qek hi'ttaxi'ij ewets qe nite' tsikfe'li't ewets pa'n ejunyejeji't hane'ej.

^k 4:8 Jn 7:28; Fil 3:8 ^l 4:9 Pr 2:6; Fil 3:8; Mr 14:17; Ro 15:26; Col 2:8 ^m 4:10 Ro 14:5; Col 2:16 ⁿ 4:16 Ef 4:15 ^o 4:19 1Ts 2:11; 1Co 4:15; Stg 1:18

Yejeyumtshenijupi' pe' Agar qa pe' Sara.

21 Ekhweli't pekhewe' yisu'un qu' naqsiijkii kekhwewe' yika' pa'aj pa' Moises'ik'i (ley), enfeli't ye'm, ¿me tenikfe'li'hik'i pa' yit'ij kekhwewe' wi'tlijei (ley)?

22 Qe ke' Intata le'lijei nifel pa'aj pa' Abraham'ik'i in na'li'm pe' wetsjuk telits, ewi't pa' ta'lets pe' witlinki' leqejkunenk'i pe' lewhe'ye' qa pakhap qa ta'letsek pe' lewhe'yee'ija. Pekhe'en nite' witlinki'.^p

23 Pakha' la's pe' witlinki' in nekfik'i qa hik lunye'j ne'ej week omehets qe nekfik'i. Qa pakha'le la's pekhe' nite' witlinki' in nekfik'i qe qa' nasiinik'iha pakha' hats yiwjutsiqeni'm pa'aj pa' Dios.

24 Aka'an hik lunye'j qu' ewi't newetjeyumtshenijupi'. Pekhewe' wetsjuk efuts hik lunye'j qu' wetsjuk'e wi'tlijeye'. Pe' ewi't hikpe' pe' witlinki' hii Agar hik lunye'j pekhewe' wi'tlijei (ley) ta'lets pa'aj pe' utek Sinaí. Qa pekhewe' t'eku'mi' ke' wi'tlijei (ley) qa hik lunyejei qu' nenekijfik'i qu' witlinheyij'.^q

25 Pekhe' Agar hik lunye'j pekhe' utek Sinaí i'ni' pa' Arabia leqe sehe', qa hik lunye'j iye hane'ej na' Jerusalén, qe ha'ne witset qa weeki't pe' telits in witlinheyij'.^r

26 Qa pakha'le Jerusalén i'ni' na' wa's nite' witlinek'ij qa inekhwel telits'inij pakha'an.^s

27 Qe ke' Intata le'lijei in nifel t'ejuyets pa' wa'sji' Jerusalén qa yit'ij: —*E'le'wisi'imkii efu in ham pa'qu' oqwomehe'ye' qe nite' leke' qu' altsai it'unhetik'i qu' aya'yijkii in e'le'wisi'mkii. Akha' in nite' tenikfe'lets pa' laqa'tiyej' ne'ej naqalkeyu'. Qe pe' efu tewu'mhiti' hikpe' lees qu' olotse' pe'qu' telitse' qa tees qu' lunye'je' pekhe' qu' nana'ltax pa'qu' lewhe'ye'ye'.*— (Is 54:1)^t

28 Yejefets, pa' Dios in yiwjutsiqen pa'aj qu' nana'l pa' Isaac'ik'i. Inekhwel hik injunyejei pakha'an qe pa' Dios hayiits jiyiwjutsiqen iye pa'aj qu' jinana'l.^u

29 Qa hik pakha'aj na'aj wita's qu'nte' nata'le'ets pa' Espíritu Santo in nekfik'i qa napjaxi'm pakha' qu' nata'lets pa' Espíritu Santo qa hik lunye'j iye hane'ej'.^v

30 ¿Qa pa'n yit'ij ke' Intata le'lijei? Yit'ij: —*Iwu'mfik'i pekhe' wittlinki' qa pa' la's, qe pa' la's pe' wittlinki' nite' leke' qu' netesti'yij pe'ye' pe' wekwek t'ejuyets qu' naya'xij pa' la's pe' nite' wittlinki'.*— (Gn 21:10)

^p 4:22 Gn 16:15; Jn 8:37; He 2:15,16; Ro 8:15,21 ^q 4:24 Ex 16:1; Gn 16:1 ^r 4:25 Is 21:13; Jer 25:24; Ez 27:21; Ga 1:17; Mt 23:37; Hch 8:1 ^s 4:26 He 12:22; Ap 3:12; 21:2,10

^t 4:27 Hch 15:15; Gn 11:30; Lc 1:7 ^u 4:28 Sal 105:9; Stg 2:21; Gn 12:7; Ro 9:8; Ga 3:29

^v 4:29 Sal 51:11; Jn 1:33; Hch 2:4; Ro 8:9; Ga 5:25; Tit 3:5; Ap 3:22; Gn 21:9

³¹ Yejefets, nite' lelits'inij pekhe' witlinki', pe' nite' witlinki', hikpe' lelits'inij yijat'ij.^w

Cristo hats jyiwejinfik'i in je'wit'opheitiitaxij.

5 ¹ Ha' Cristo yiwk'itsinii pa' jit'opheitiitaxijju' ma' qa hats nite' leke' qu' jinapilets qu' ji'nt'opheitiiju' iye. Qa hik ta'hijupi' qu' matjanitheni'hij in hats nite' e'wit'opheiyi'hij, qu' nana'l pa'qu' nepilettaxi'hets iye qa' hasu'uj ek'eni'hiju'l.^x

² Ek'eni'l yiwetsha. Yakha', Pablo, hit'ihij ewets ekheweli'l. Qu' aqsiihikii qu' iwu'mi'l lammi's axpa'si'il (circuncisión) qe lumti'l qu' ami'hii na' wa's, qa ekheweli'l ma' qa' hats hik ejunyejey'ilets qu' ham ne'weju'hi'hij ha' Cristo.

³ Ewi'hij iye qu' henfeli'l e'm in week pekhewe' qu' niwu'm lammi's laxpa's, qa lees le'wis qu' week nanq'axiji'pji' qu' naqsiihikii kekhewe' yika' pa'aj pa' Moises'ik'i (ley).

⁴ Ekheweli'l pekhewe' yumtitax qu' netwumhiti'yik'ui pe' lewu'ets qu' naqsiihikii kekhewe' yika' pa' Moises'ik'i (ley), hats tots'imii ha' Cristo qa hats totsime'ts iye pakha' qi leqsu'unka'x pa' Dios hats jiyelastaxij.^y

⁵ Qa inekhewelle qa na'l ine'm pakha' inq'otkineyeyik'ui pakha' qi le'wis t'ejuyets qu' hats haamija hatse' pe' inwu'ets qe ta'hets pakha' Espíritu Santo qa pakha' nite' inqekuye'jij ha' Jesucristo.^z

⁶ Qa pa'qu' hats nijayan ha' Jesucristo qu' hats niwu'mtax pa'aj lammi's laxpa'se', i'nhi'i qu' nite' niwu'me qa lunye'l j'i'ij iye qe aka'an hats ham weju'hi'hij. Pakha' nite' inqekuye'l hikpa' weju'hi'hij yijat'ij qa hikpa' ta'hets pa'qu' ineqsu'unka'xe'.^a

⁷ Ekheweli'l in i'nk'aa'ija mexe tatsathentaxi'l in tekumaxi'l qa hane'ej qa jekpa' naq'ayinihij in h'ek'entaxi'hets pa' yijaa'ija?^b

⁸ Aka'an in laqsi'ji'hikii nite' ta'hets pa' Intata. Pa' Intata hikpa' tayaitaxi'l ewetskii.^c

⁹ Lammi'stax ne'ej levadura qa yiju'fjufinhet'ik'i na'aj week fo'ji'.

¹⁰ Yakha' tsikfe'lets in hijayani'l ha' Yatsat'ax'inij qa hik ta'hijupi' in humti qu' ku'mi'hi' ekewe' hit'ihij ewets. Pakha' Intata yitanithen hatse' pakha' nef'ululinhettaxi'hkii inye'ju' pa'qu' lunye'je'le'.^d

¹¹ Yejefets, yakha' qu' mexe nite' hiliyi'ij in henfel kakha' yiwu'm laxpa's (circuncisión) ¿qa inhats'ek qu' menjiit natsjayankii ne' judiol? Qa inhats'ek iye qu' menjiit niwakaninkii ne' judiol in henfel eke' wi'tlijei nifel ha' Cristo in wa'mjipha'm pe' cruz.^e

¹² Qa pekhewe' nef'ululinheti'hkii, le'wistax tekhewel yijat'ij qu' week niwu'm qa hasu'uj qu' lammi'se'le pa'qu' niwu'm.

^w 4:31 1P 3:6 ^x 5:1 Ro 14:4; Ef 5:2 ^y 5:4 2P 3:18 ^z 5:5 Jud 21; Ro 8:23-25; 1Ts 1:3

^a 5:6 1Ts 1:3; 1Co 13:1; Stg 2:18-22 ^b 5:7 Jn 8:14; 1Jn 5:20 ^c 5:8 Col 3:15; 1P 1:15

^d 5:10 Mr 12:40 ^e 5:11 Lc 9:23

13 Qe ekheweli'l, yejefets, l'enekumhiyihiji' qa' nite' e'wit'opheiyi'ihij qa' nite'le lanatkini'l in hats nite' e'wit'opheiyi'l qa' lumti'il qu' hats teke'ye' qu' aqsiihijkii pekhewe' u'ets yisu'un ene' i'nesenits. Les le'wis yijat'ij qu' e'witqejkunehyei'ihij qa' meteni'feni'l wetju'lkii qe ta'lets in lewetsu'uni'l.^f

14 Qe week kekheve' yika' pa'aj pa' Moises'ik'i (ley) week yasin ji'teje'm ha'ne ewi'l wi'tlijei in yit'ij: —*Isu'un week pa'qu' mete' e'm jukhew qa efuts in ejunye'jek in lewetsu'unle.*— (Lv 19:18)^g

15 Qa qu'nte'le menikesimeti'il qa' hik lunye'j qu' menikfe'jhi'ijju' qa' lewetlujhi'il iye, jehi'ijju'l, hasu'uj qu' ekhewe'le'hi'l qu' metwu'lenheti'ijju'.^h

Pa' yisu'un ene' i'nesenits t'ejuyiju'l pa' yisu'un pa' Espíritu Santo.

16 Qa hik ta'hijupi' qu' hit'ihij ewets aka'an. Aqsiihijkii pa' yisu'un pa' Espíritu Santo, qa'nte' aqsi'jhi'ihijkii pa' u'ax yisu'un ene' i'nesenits.ⁱ

17 Qe pekhewe' yisu'un ene' i'nesenits t'ejuyiju'l pa' Espíritu Santo. Qa pa' Espíritu Santo pa' yisu'un qa' t'ejuyiju'lek pekhewe' yisu'un ene' i'nesenits. Enewe'en t'ejui wetju'l qa' hik ta'hijupi' in nite' teke' qu' aqsiihijkii pakha' lisu'untaxi'l.^j

18 Qa qu' pakha'ye' Espíritu Santo qu' nojo'o' ek'ui, ma' qa' hats nite' yatsat'etsi'l epji' kekheve' wi'tlijei yika' pa'aj pa' Moises'ik'i (ley).

19 Nite' jutsitax qu' jinenikfe'lets pekhewe' yisu'un ene' i'nesenits: yisu'un qu' nanawitjile, wanawitji'ijju' pekhewep nite' lewhe'yetstax, nite' wepinij in yisu'un qu' nanawitji'il pakhape' i'nhi'i pekhepe'.^k

20 Iyini ne'ej witeqsi'nq'alits qa' wenijatshenij iye qu' weihetetsi'ij. Apjanhetets, nayu'uj wetju'lkii pe'ye', qa' eqemtshenetsits iye. Nayuu'lekii, yaqsiijkii qa' le'juihifetsij pekhewep. Nite' t'eku'mij wetju'l pa'qu' ewite' wetqethenju'kii, wetqethenijju' pa'qu' numti qu' lunyejeyi'ij pa' Intata.^l

21 Nite' teke' qu' nineqwenij pa'qu' le'wise' qa' teqemtshenijkii, yek'uwetju'kii, yijalkisijkii najai in yek'uwetju' qa' tayaile wetju'lkii iye. Qa' pekhewep iye hik lunyejei iye ekewe'en. Hit'ihij ewets ka' hats hit'ihij ewets toxik'i, pe'qu' hik lunyejei' aka'an nite' teke' qu' namii hatse' pa' tenek'enhe'yi' pa' Dios.^m

Pakha' ta'lets pa' Espíritu Santo.

22 Pakha' ta'lets pa' Espíritu Santo lunye'j: qi witeqsu'unka'x, qi le'wisi'mkii, qi ikesimen latawe'j, nite' eq'itaqsuna'x, nite' apjanhetax, teik'unei, nite' yaqanekii pa'qu' hats nit'ij,ⁿ

^f 5:13 Col 3:15 ^g 5:14 Mt 1:22; 7:12; 19:19; 22:37-40; Jn 13:34 ^h 5:15 Ga 5:20;

Fil 3:2,20 ⁱ 5:16 Ro 8:4; 1Ti 3:16; 2P 1:4; 2:10 ^j 5:17 1P 2:11; Ro 7:15,23;

Fil 2:13 ^k 5:19 Mr 7:21,22; 1Ts 4:3,7 ^l 5:20 Col 3:5; 1P 4:3; Ap 14:19; 18:23; Tit 3:9;

Stg 3:4; Ro 2:8; 8:7; 16:17; 2P 2:1 ^m 5:21 Ro 1:29; 13:13; 1P 4:3; 1Co 6:10; 15:50

ⁿ 5:22 Mt 7:16-20; Ro 6:21; 7:4; 8:5; Ef 5:9; 1Co 13:1; Flm 5; Jn 15:11; 2Co 6:6,10; Ex 34:6;

2Ti 3:10; Sal 25:6

²³nite' watpatunen, yejeł łotok'oi pa'qu' łunye'je'. Qa ekewe'en ham pa'qu' wi'tlijeye' (ley) qu' net'ejujju'ł.^o

²⁴Qe pekhewe' hats yatsat'eetsijha ha' Jesucristo, pekhewe'en hats hik łunyejei qu' hats nenijji'pha'm pe' ł'esenits pe' cruz pe' łewu'łets qa pe' wekwek uł'ets yijamti'etskii yisu'untax qu' naqsiijkii pa'aj.^p

²⁵Inekhewel in hats na'ł inijji'teje'm pa' Espíritu Santo qa les łe'wis qu' jinewetwejinij qu' nojo i'nk'uikii.^q

²⁶Hasu'uj jitumti qu' je'łqitse'ji'. Hasu'uj jitawakaninkii pe'ye'. Qa hasu'uj iye nana'ł ine'm pa' witqaq'ayinkeya'xij pe' wekwek.^r

Jeliju'ł, akha' łeke' iye qu' newu'mju' pa' uł'ax.

6 ¹Yejeřets, qu' i'weni'ł i'nli' qu' enikfe'li'łets pe'ye' qu' nenwu'mju' pa' uł'ax pe' hats yijayan pa' Intata, ekheweli'ł in lees łijayani'łha pa'qu' nisu'un pa' Espíritu Santo, łe'wis qu' i'feni'ł hats'inha qa' łeke'ye' qu' neni'ł'łi'pha'm pa' uł'ax, qa hasu'ujłe meni'ł'łinhetilij in li'feni'ł qe akha' iye łeke' qu' najaajin iye pa' uł'ax.^s

²Meteni'feni'łij wetju'łkii yijat'ij qu' eka'xi'ł pe' wekwek ni'łetits nekipji' ha'ne sehe'. Qa aka'an qu' aqsiiłjkii, ma' qa hats łaqsiiljkii kakha' łeqe ley ha' Cristo.^t

³Qe pakha' qu' numtiłetax qu' qiye'ji', in nite' qitaxji', ma' qa hats łakha'łe łete'm in watqanłekii.^u

⁴Qa hik ta'łijupi' les łe'wis yijat'ij qu' week ewiłe ekheweli'ł qu' jeł eku'ni'łijupkii pe' ithayijkiti'ł, hats'inha qu' enikfe'łets qu' hats łe'wise'ju' ma' qa' hayitse' qu' it'ijets qu' e'niya'yij. Qa hasu'ujłe qu' it'ijets qu' lees łe'wise'ju' pakha' łaqsiiljkii qa pekhewepłe qa' nite' łe'sitseju' pe' yaqsiiłjkii.^v

⁵Qe week ewiłe qu' ne'neniha pakha' hats testi'yijek in łithayijkit.

⁶Qa pakha' qu' net'ijjatshenhetij ke' Intata łe'łije, łe'wis qu' ni'fen pa'qu' łaqqa maestroye' qa natqapk'asiyijets week pa'qu' nana'li'm.^w

Pakha' jit'enju' qa hik pakha' qa ta'łji'.

⁷Hasu'uj umti'ł qu' łeke'ye' pa'qu' aqani'łjkii pa' Dios, qe pa' Dios ham yawitjiye'. Qe week ne'ej yenju' na'aj jukhewe' qa hik ne'ej qa nifte'ji' ne'ej łei.

⁸Qe pakha' qu' hik łunye'je' qu' nenju' pa'qu' łakha' ye'łe qu' nisu'un, qa' nata'ł pe' łeqei qa' nenifte'ji' witwamhi' nite' yili'ij. Qa pakha'łe qu' hik łunye'je' qu' nenju' pa' yisu'un pa' Espíritu Santo, qa' nata'ł pe' łeqei qa' nenifte'ji' witiłax nite' yili'ij.^x

^o 5:23 Stg 3:13; 2P 1:6 ^p 5:24 Nm 3:12; Ro 8:12; 2P 1:4; 2:10 ^q 5:25 Fil 1:21; 3:16

^r 5:26 Fil 2:3 ^s 6:1 Stg 1:13; 3:13; Sal 51:12 ^t 6:2 1Co 9:21 ^u 6:3 1Co 3:18; 2Co 12:11; Ga 2:6 ^v 6:4 Mr 14:6; Ga 3:10; Stg 2:14-26 ^w 6:6 Ro 15:27 ^x 6:8 Sal 51:11; Jn 1:33; 12:25; Hch 2:4; 13:48; Ro 8:9; Ga 5:25; Tit 3:5; Ap 3:22

9 Hasu'uj jiyiwefju' in jitaqsiijkii pa' te'wis, qe qu' namets pa' lahats'ij qu' nuji' pe' tei qa' jintifte'ji' qu' nite' jiniwefe'ju'.^y

10 Qa hik ta'hijupi' in yamets lahats'ij qu' teke'ye' qu' jinti'fen pa'qu' honye'je'le ene' weekji', te'wis qu' jinti'fen, qa lesle in te'wiisija qu' jinti'fen pekhewe' hats inefetsipji' ha' Cristo.^z

Pablo lakha'ija in yika' pe' teke'lenju' te'lijeyii pe' Gálatas.

11 Jeli'ju' ene' yeq'ikatii hayits qa qitsji'. Hane'ej hit'ij ha'ne yikooyija in he'nq'ika'al ei.

12 Pekhewe' yit'ijets qu'nte' teke'ye' qu' hamitsi'il e'm kakha' yiwu'mi'l laxpa's (circuncisión) qe yisu'unfe qu' nisu'un pekhewep, hats'inha qa'nte' natawitjaxtiye' in i'nq'ijatshentaxij in ewi'he pe' teqe cruz ha' Cristo qu' jini'in.^a

13 Qa pekhewe'en in judiol qa yaqsi'jtaxijkii kakha' yiwu'm laxpa's (circuncisión) qa nite'le yaqsiijijkiiha week kekhewe' yit'ij ke' Moisés te'lijei (ley). Qa yisu'unfe qu' iwu'mi'l lammi's axpa'si'il, qe qa' neniwqinhetij qe ta'tets in nayaji'ilij ewets qa' eka'xi'lkii pa'qu' jii'f'iyeyi' pe' ajitsi'l.^b

14 Qa yakha'le qa nite' hisu'un qu' heniwqinhetijji' pe'ye'. Ewi'he in hiwqinhetji' in wa'mjipha'm hakha' Yatsat'ax'inij Jesucristo pe' cruz. Hik hakha' in ta'tets qa pe' wekwek ha'ne sehe' epji' qa hik yeqjunyejeyij qu' hats nanaxju', qa pe' wekwek ha'ne sehe' epji' qa hik teqjunyejeyijek qu' hats hawa'm.

15 Inye'ju' pa'qu' hats niwu'mtax laxpa'se', i'ni'i qu' mente' niwu'metax. Ekewe'en hats ham weju'h'ij. Pakha' weju'hij yijat'ij ta'tets in te'ek'enets ha' Jesucristo ma' qa hats i'nk'ayik pa' ejunye'j.^c

16 Qa pekhewe' tek'eenik'iha aka'an, pa' wit'ikesimeya'xlekii qu' nanipji' qa pa' teq'iltiye'j iye pa' Dios week pekhewe' ink'aihits teqe Israel pa' Dios.^d

17 Qa hane'ej hats nite' hisu'untax qu' ewi'hij qu' eshisi'hij qa' hepi'ye'ek'i iye week ekewe'en, qe yakha' na'l ye'm enewe' jif'imji' i'ni' ha'ne yaj ta'tets in ewi'he in hijayan ha' Jesús.^e

18 Yejefets, pa' qi teqi'fenkeye'j ha' Yatsat'ax'inij Jesucristo qu' hikpa' na'ni'l ejupha week ekheweli'l. Hik aka' qu' honye'je' (Amén).^f

^y 6:9 2Ts 3:13; Lc 18:18; Stg 4:17 ^z 6:10 2Jn 8; Gn 1:31; 3Jn 11; 1Ti 5:8; Jud 3

^a 6:12 Fil 3:3,18; Hch 15:1; 2Ti 3:12 ^b 6:13 Lc 11:28 ^c 6:15 Col 3:11; Jn 1:3; Ap 3:14

^d 6:16 Lc 3:8 ^e 6:17 Fil 3:10 ^f 6:18 Sal 51:12